

Miljøtilladelse

Efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., §16 b

Husdyrbruget på Skivholmevej 34, 8471 Sabro

Dato for gyldighed: 13-06-2022

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Indhold

Datablad	3
Indledning	4
Resume	5
Afgørelse	6
Vilkår	7
Stalde og opbevaringsanlæg	7
Drift i øvrigt	7
Vurdering	9
Overordnet om det ansøgte	9
Stalde, opbevaringsanlæg m.v.	9
Natur	11
Lugt	14
Belysning, støv, støj og skadedyr	15
Affald, olie og kemikalier	16
Transport	16
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	17
Landskabelige hensyn	17
Samlet vurdering	19
Offentlighed og klagevejledning	19

Bilag:

Bilag 1: Situationsplan.

Bilag 2: Ansøgers miljøtekniske beskrivelse.

DATABLAD

Landbrugets navn og beliggenhed	Baskærlund v/ Fam. Bro Schmidt Skivholmevej 34, 8471 Sabro
Matrikel nr.	18u, Borum By, Borum
CVR nr.	34019592
Driftsansvarlig	Daniel Christian Bro Schmidt
Rådgiver	Anne Kirkegaard, Velas I/S
Brugstype	Hestepension
Godkendelsestype	§ 16 b version 2
Skema nr.	232454
Tilsynsmyndighed	Aarhus Kommune
Sagsbehandlere	Christian Westergaard Anker Laubel
Afgørelsesdato	13-06-2022
Tilsyn	På tilsyn kontrolleres, om vilkårene i miljøtilladelsen overholdes.

INDLEDNING

Udvidelse af et husdyrbrug forudsætter kommunens forudgående tilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven¹, når der er tale om mere end 100 m² produktionsareal i stald og mindre end 3.500 kg ammoniakemission pr år. Denne tilladelse er udarbejdet efter § 16 b i husdyrbrugloven. Der er ikke tale om udvidelse af produktionsarealet, men godkendelse af eksisterende stalde efter ny lovgivning.

Ansøgningen om miljøtilladelse er indsendt til Aarhus Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 22. februar 2022. Afgørelsen er truffet på baggrund af oplysninger indsendt med ansøgningen, samt øvrige oplysninger indsendt under sagsbehandlingen. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IE-direktivet.

I miljøtilladelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af den ansøgte produktion på driften, og for påvirkningen fra husdyrbruget af miljøet i bred forstand. Der redegøres ikke for miljøpåvirkningen fra udbringning af husdyrgødning, da dette varetages i anden lovgivning.

En tilladelse efter husdyrbrugloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at den er meddelt. Hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år².

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019.

² Dette er nærmere beskrevet i § 59a i husdyrbrugloven.

RESUME

Baskærlund v/ Fam. Bro Schmidt har søgt om en miljøtilladelse til eksisterende produktionsarealer på ejendommen Skivholmevej 34, 8471 Sabro efter gældende lovgivning, hvor der godkendes et bestemt antal m² i staldene.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget med den ansøgte produktion i henhold til de gældende regler. Miljøtilladelsen omfatter produktionen og anlægget.

Miljøtilladelsen er baseret på en række vilkår. Disse vilkår fremkommer som en følge af husdyrbrugloven samt tilhørende bekendtgørelse³ og anden lovgivning.

Miljøtilladelsen for husdyrbruget på Skivholmevej 34, 8471 Sabro er særligt kendetegnet ved:

- Der foretages ingen ændringer i produktionsareal.
- Der opføres ikke nyt byggeri.
- Der er 243 m² produktionsareal i staldene.
- Eksisterende møddingsplads flyttes længere mod øst.
- Dyreholdet består af heste.
- Anlæggets påvirkning af omgivelserne med ammoniak vil ikke være væsentlig, da projektet lever op til kravene om beskyttelse af tre særlige naturkategorier.
- De maksimalt tilladte geneniveauer for lugt er overholdt i forhold til omkringliggende boliger, samlet bebyggelse og byzone
- Der er ikke krav om anvendelse af bedst tilgængelige teknologi (BAT). Husdyrbrugets årlige emission af ammoniak er mindre end 750 kg.

Projektets særkender viser hovedårsagerne til, at det ansøgte ikke har en væsentlig virkning på miljøet. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport jf. § 4 stk. 4 nr. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kommunen konkluderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse. Endvidere konkluderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af vilkårene kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

³ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, det vil sige bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

AFGØRELSE

Aarhus Kommune meddeler hermed miljøtilladelse af husdyrbruget på Skivholmevej 34, 8471 Sabro på nedenstående vilkår.

Det er Aarhus Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget med overholdelse af de nedenstående vilkår ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til husdyrbruglovens § 16 b samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen. Kommunen meddeler samtidig, at det ansøgte ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport jf. § 4 stk. 4 nr. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Godkendelser og tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. byggeloven, samt tilladelse til afledning af spildevand og overfladevand, og vandindvindingstilladelse) skal søges separat.

Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Aarhus Kommune den 13-06-2022.

Birgitte Kloppenborg-Skrumsager
Afdelingsleder

Christian Westergaard
Sagsbehandler

VILKÅR

Stalde og opbevaringsanlæg

1. Stalde må have produktionsareal med de størrelser - og skal være indrettet med staldsystemer og den miljøteknologi - som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Staldafsnit	Dyretype	Staldsystem	Antal måneder udegående	Staldareal (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Store stald	Heste	Dybstrøelse	0	288 m ²	96 m ²
Læskur på sommerfold				50 m ²	50 m ²
Løsdrift				71 m ²	71 m ²
Læskur på vinterfold				26 m ²	26 m ²
			I alt		243 m²

2. Opbevaringsanlæg må have de størrelser - og skal være udstyret med den miljøteknologi - som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Opbevaringsanlæg	Ny?	Type	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Ny møddingsplads	Ja	Møddingsplads	-	21 m ²

Drift i øvrigt

3. Driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal straks meldes til alarmcentralen tlf.: 112.
4. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne⁴ må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 dB (A)	45 dB (A)	40 dB (A)	55 dB (A)

5. Virksomheden skal efter anmodning fra kommunen ved en støjmåling dokumentere, at vilkår om støj er overholdt. Målingerne skal foretages i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning og retningslinjer på området. Tilsynsmyndigheden kan maksimalt kræve målinger en gang årligt.

⁴ Støjbidraget måles bortset fra maksimalværdien som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) jf. Vejledning nr. 5 fra 1984 om ekstern støj fra virksomheder. Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

6. På ejendommen skal der foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med de seneste fastsatte retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på kommunens forlangende.
7. På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier, stalde og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene.
8. Virksomhedens eventuelle olie- og kemikalieoplag, herunder olie- og kemikalieaffald, skal til enhver tid opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal tillige være med spildsikring, som beskrevet i Aarhus Kommunes forskrift om opbevaring af olie og kemikalier⁵.
9. Ved eventuelt ophør af dyreholdet skal dette meddeles til Aarhus Kommune.
10. Ridebanens og rotundens færdige terræn må ikke reguleres mere end +/- 0,50 m i forhold til det naturlige terræn på arealet.
11. Fast hegning rundt om ridebane og rotunde må maksimalt være i 1,55 m højde.
12. Eventuel belysning skal rettes nedad, så kun banen belyses. Lyspunkthøjden må maksimalt være på 1,1 m og må kun være tændt når banen benyttes.
13. Lysmaster er ikke tilladt på ridebanen eller rotunden.
14. Overskydende afgravet muldjord fra ridebanen og rotunden skal spredes i et tyndt lag ovenpå ejendommens egne arealer.
15. Fibermateriale/geotekstil til anvendelse som toplag på ridebane skal overholde følgende grænseværdier for PFAS:
 - a. 0,01 mg/kg TS for summen af de fire PFAS-stoffer (PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS).
 - b. 0,4 mg/kg TS for af 22 PFAS-stoffer (PFBS, PFPS, PFHxS, PFHpS, PFOS, PFNS, PFDS, PFUnS, PFDoS, PFTTrS, PFOSA, 6:2 FTS, PFBA, PFPA, PFHxA, PFHpA, PFOA, PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA).

⁵ Nuværende link til forskriften på Aarhus Kommunes hjemmeside: <https://www.aarhus.dk/virksomhed/miljoe/reguleringer-og-vejledninger-om-miljoeforhold/saadan-skal-du-opbevare-olier-og-kemikalier/>

VURDERING

Overordnet om det ansøgte

Baskærlund v/ Fam. Bro Schmidt har den 22. februar 2022 søgt om miljøtilladelse til eksisterende produktionsarealer på ejendommen Skivholmevej 34, 8471 Sabro efter gældende lovgivning, hvor der godkendes et bestemt antal m² i staldene.

I forbindelse med ansøgningen flyttes den eksisterende møddingsplads mod øst.

Husdyrbruget er ikke i forvejen omfattet af afgørelser efter husdyrbrugloven eller miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

De udvidelser, som foretages indenfor en 8-årig periode på det samme husdyrbrug, vurderes samlet. Derfor er den aktuelt ansøgte produktion sammenlignet med hhv. nudriften og driften for 8 år siden, sådan at eventuelle merpåvirkninger beregnes samlet for perioden.

Stalde, opbevaringsanlæg m.v.

I bilag 1 ses en situationsplan over husdyrbruget, inklusive stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Der er stillet vilkår om størrelse af produktionsareal (vilkår nr. 1) og opbevaringsanlæg (vilkår nr. 2) på husdyrbruget. Vilkårene giver også oversigt over anlæggenes tekniske data.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 indeholder generelle afstandskrav, som gælder ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyranlæg og opbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening. I det følgende diagram er disse krav vist. I tillæg til hvad, diagrammet viser, skal der ved etablering af opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning være mindst 100 m til åbne vandløb samt søer, der er større end 100 m².

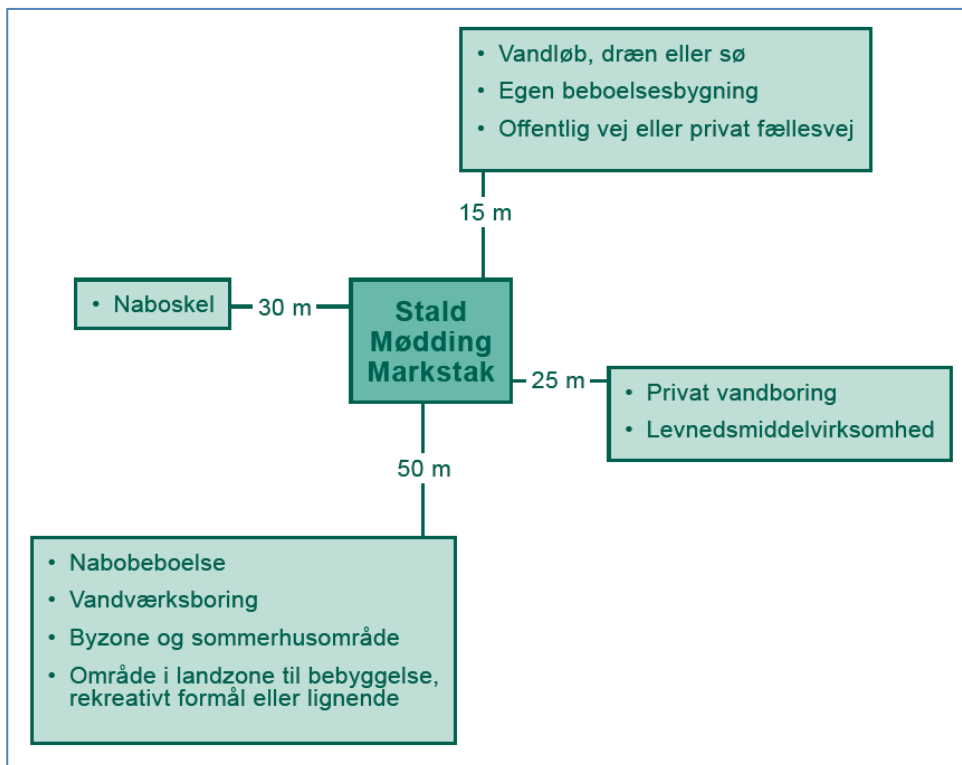

Diagram: Generelle afstandskrav, som gælder ved etablering af husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening. Ved "byzone og sommerhusområde" forstås eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ved "område i landzone til bebyggelse, rekreativt formål eller lignende" forstås område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende

Afstandskravene i §§ 6 og 8 i husdyrbrugloven udløses kun ved udvidelser eller ændringer der medfører forøget forurening. Der opføres ikke nyt produktionsareal, og der sker ikke en merbelastning med forøget forurening til følge.

Den ansøgte møddingsplads er mindre end den eksisterende, og flyttes længere væk fra hhv. naboskel og -beboelse, samt beboelse på egen ejendom. Møddingspladsen giver således heller ikke anledning til merbelastning med forøget forurening til følge.

Afstandskravene i §§ 6 og 8 i husdyrbrugloven er derfor ikke relevante⁶.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Opbevaringsanlæg skal i henhold til gældende husdyrgødningsbekendtgørelse have en tilstrækkelig kapacitet, hvilket normalt svarer til mindst 9 måneders tilførsel, dog mindre ved kvæghold med udegående dyr.

Den nye møddingsplads skal have placering og maksimal størrelse som angivet på situationsplanen i bilag 1 og i vilkår nr. 2. Den skal indrettes, vedligeholdes og driftes i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Der produceres årligt 11,6 tons dybstrøelse, der afhentes hver 4.-5. uge i vinterperioden. Den nye møddingsplads har et overfladeareal på 21 m².

⁶ Dette fremgår af miljøstyrelsens helpdesk svar af 01-02-2018 "Tolkning af §6 og 8 i husdyrbrugloven.

Aarhus Kommune vurderer ud fra dette, at der ikke vil være en væsentlig miljörisiko forbundet med håndtering og opbevaring af fast husdyrgødning for jord, grundvand eller overfladevand.

Ensilageopbevaring

Opbevaring og håndtering af ensilagesaft er reguleret af husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser. Ensilage kan f.eks. opbevares i wrapballe eller på ensilageplads. På husdyrbruget produceres egen wraphø, der som udgangspunkt opbevares som wrapballe i stalden.

Det er kommunens vurdering, at opbevaring af ensilage ikke medfører risiko for væsentlig påvirkning af miljøet.

Natur

Aarhus Kommune har vurderet, hvorvidt der i forbindelse med husdyrbruget er behov for en beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning.

Kommunen inddrager i en sådan vurdering alle eventuelle etableringer, udvidelser og ændringer af et husdyrbrug, som er godkendt, tilladt eller afgjort ved anmeldelse inden for de seneste 8 år. For det konkrete husdyrbrug er der ikke foretaget ændringer i produktionsarealet inden for de seneste 8 år.

Natura 2000-områder (kategori 1 natur)

Kategori 1 natur omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Staldanlægget ligger i en afstand af ca. 6 km m fra det internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område) nr. 232, Lillering Skov, Stjær Skov, Tåstrup Skov og Tåstrup Mose (figur 1).

Kommunen har vurderet, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-området, idet anlægget ligger langt fra Natura 2000-området. Det er via beregning dokumenteret, at totaldeposition fra staldanlægget vil være 0,0 kg N/ha/år på Natura-2000 området. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition⁷ jf. § 26 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

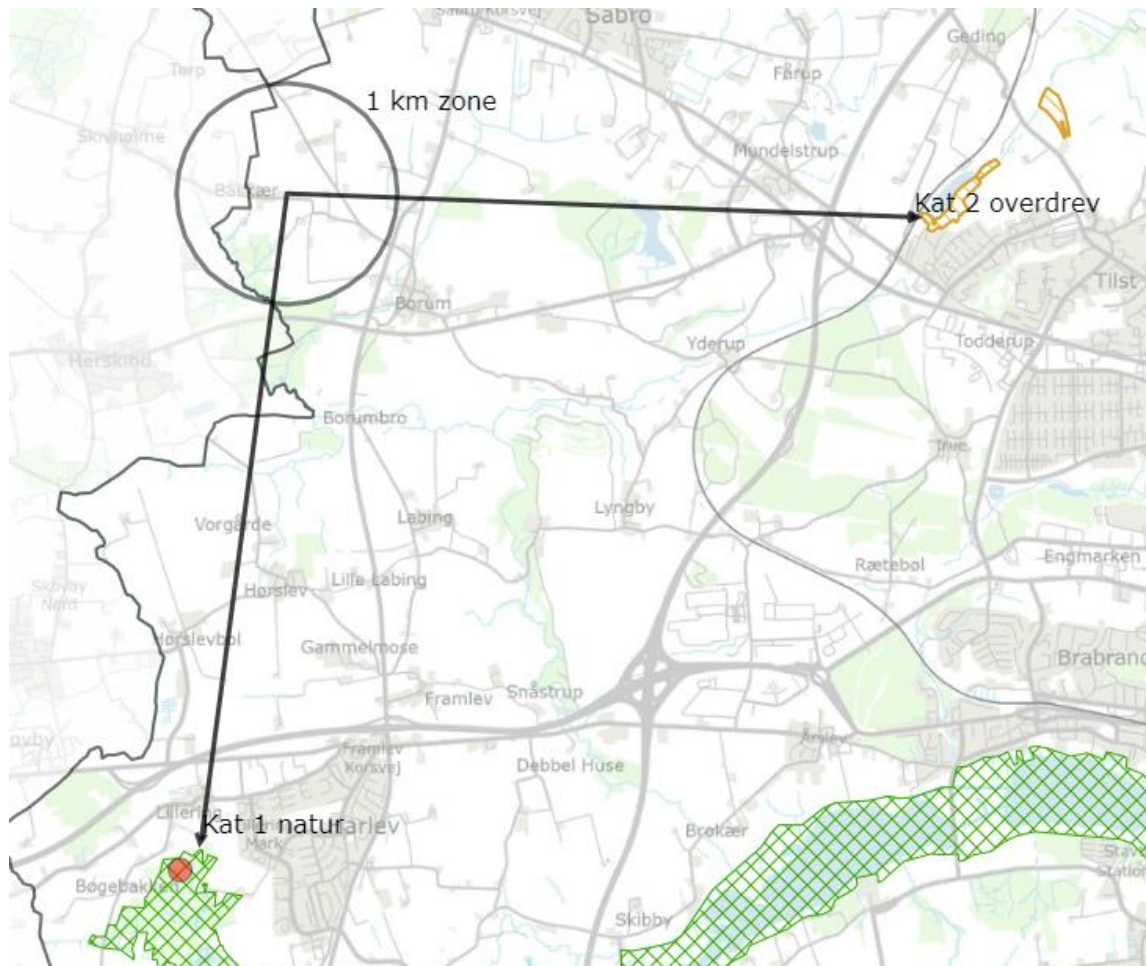
Ammoniakfølsomme naturtyper (kategori 2 natur)

Kategori 2 natur er følgende ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder: højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha i størrelse, og overdrev over 2,5 ha i størrelse.

Staldanlægget ligger ca. 6 km vest for overdrev på over 2,5 ha, som er nærmeste område med kategori 2 natur, jf. § 7, stk. 1, nr. 2 i husdyrbrugloven.

⁷ Den maksimalt tilladte totaldeposition til kategori 1 natur er 0,2 kg N/ha/år, 0,4 N/ha/år, eller 0,7 N/ha/år afhængigt af, hvor mange husdyrbrug, som er lokaliseret i nærheden af naturområdet og påvirker det med ammoniakemission.

Ifølge beregninger i det digitale ansøgningsystem vil totaldepositionen som følge af ammoniakemission fra staldanlægget efter udvidelsen være 0 kg N/ha/år på den del af naturområdet, som ligger nærmest staldanlægget. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år i henhold til § 27 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Figur 1: Der er cirka 6 km fra anlægget til nærmeste kategori 1 ammoniakfølsomme natur, og cirka 6 km m til nærmeste kategori 2 ammoniakfølsomme natur. Omkring anlægget er der med en cirkel angivet en afstand på cirka 1 km. Denne er vist mere detaljeret på figur 2.

Regional og lokal natur (kategori 3 natur)

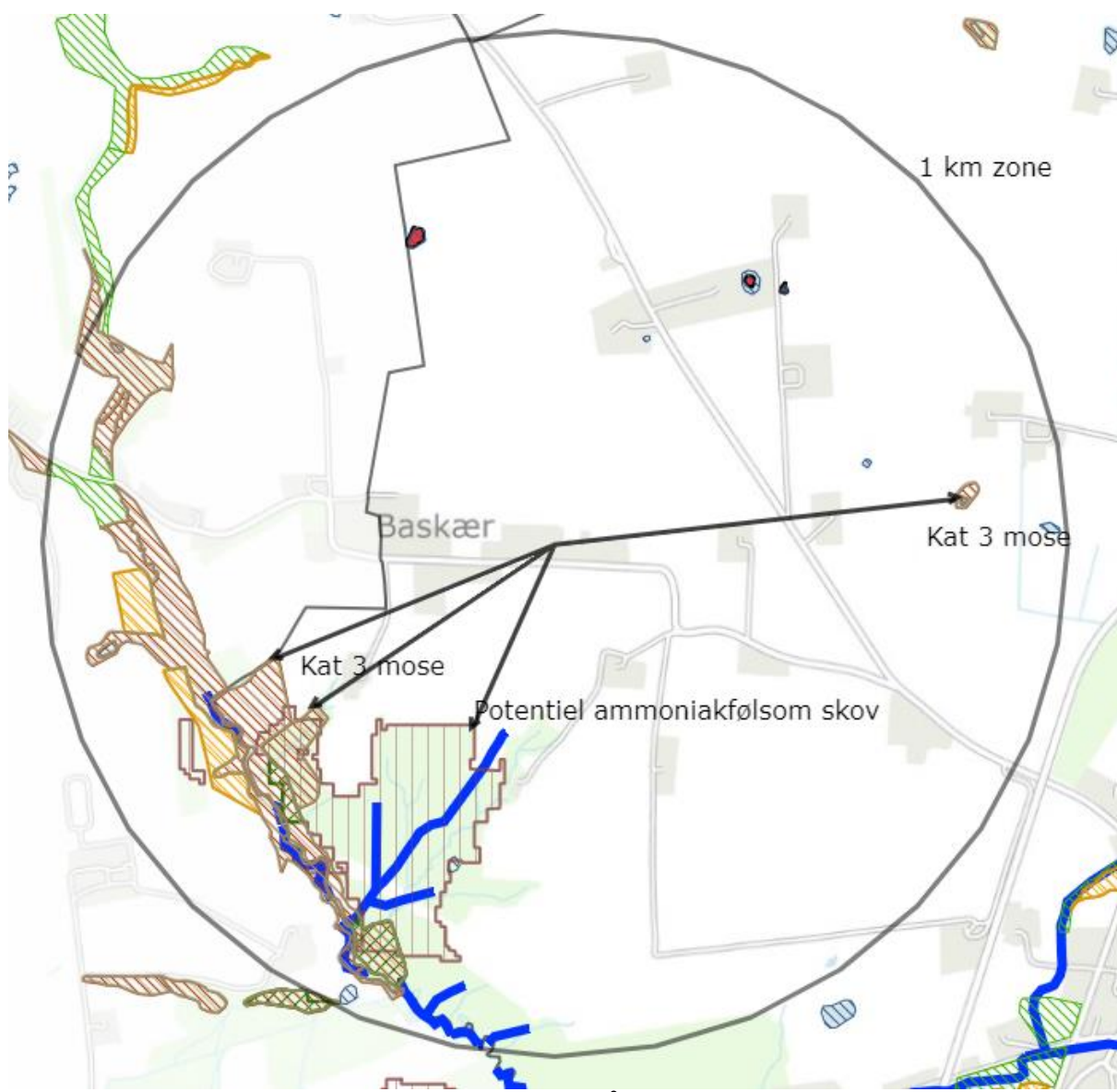
Kategori 3 natur omfatter heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove beliggende uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2.

Kommunen kan i særlige tilfælde stille krav vedrørende den maksimale merdeposition med ammoniak på kategori 3 natur. Kravet til den maksimale merdeposition af ammoniak fra et husdyrbrug kan dog ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Ved særlige tilfælde forstås, at der skal være tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Det vil sige, at kommunen har mulighed for at stille krav, når der er tale om et område med høj naturkvalitet og/eller, at området er særligt udpeget i kommuneplan eller er omfattet af fredning eller planlagt naturplejeindsats. I øvrigt har kommunen kun mulighed for at stille krav, når ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Inden for en radius på ca. 1 km omkring staldanlægget er der en række overdrev, moser, enge og en række mindre søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Desuden er der en ammoniakfølsom skov. Se figur 2.

Cirka 400 meter S-SV for staldanlægget ligger der en ammoniakfølsom skov, som er kategori 3 natur og beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Derudover ligger der en mose hhv. 600 meter SV samt 800 meter Ø for anlægget, som er kategori 3 natur.

Merdeposition på naturområderne vil blive 0 kg N/ha/år, jf. beregning i det digitale ansøgningsystem. Da merdepositionen af ammoniak er mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det ansøgte ikke at kunne medføre en tilstandsændring af naturområderne.

Figur 2: Nærmeste beskyttede natur omkring anlægget består af natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 (flere enge, moser og søer) og kategori 3 natur (ammoniakfølsom skov/mose/hede). Bilag IV arten Stor Vandsalamander er også registreret (rød skravering) og vandløbet (blå markering) er potentielt levested for Odder. Den sorte cirkel viser ca. 1000 m til staldanlæg.

Bilag IV-arter

I området er der flere lokaliteter, som er potentielt egnede levesteder for Bilag IV-arterne Stor Vandsalamander og Odder. Området må også forventes at være levested for flere flagermusarter. Alle danske flagermusarter er bilag IV-arter.

Efter kommunens vurdering vil depositionen af ammoniak ikke give anledning til en væsentlig ændring af naturtilstanden af de omkringliggende vandløb, vandhuller, skove, moser, og overdrev og deres værdi som leve- og ynglelokalitet for Bilag IV-arterne Stor Vandsalamander, Odder og flagermus eller for øvrige sjældne arter.

Det er samlet kommunens vurdering, at ammoniakemissionen fra anlægget ikke vil medføre tilstandsændringer af beskyttet natur eller forringelse af levesteder for eller forekomst af sjældne arter.

Lugt

Ved etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug skal geneniveau for lugt overholdes til tre kategorier af omkringboende: enkeltbolig i det åbne land, samlet bebyggelse, og byzone.

Aarhus Kommune har beregnet geneafstand for hver kategori og har sammenlignet med den fysiske afstand til de omkringboende, som er tættest på i hver af de tre kategorier.

Det maksimalt tilladte geneniveau er vist i tabel 1. Det maksimalt tilladte geneniveau er overholdt, når geneafstanden er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stald til geneområde. Lugt er beregnet i det digitale ansøgningsssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Der korrigeres for vindretning, afstand til stalde, og eventuelle andre husdyrbrug i nærheden. Beregning foretages både efter Miljøstyrelsens lugtmodel i odour units (OUE) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE). Lugtpåvirkningen er i dette konkrete tilfælde for lav til, at lugtspredningen kan beregnes. Det er på den baggrund kommunens vurdering, at de maksimalt tilladte geneniveauer for lugt er overholdt i forhold til enkelt boliger uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, se nedenstående tabel (tabel 1).

Nabokategori	Maksimalt tilladt geneniveau	Geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Maksimalt tilladt geneniveau overholdt?
Enkelt bolig uden landbrugspligt (Skivholmevej 36)	15 OUE eller 10 LE pr. m ³	0* m	72 m	Ja
Samlet bebyggelse, eller område i landzone udlagt til bolig, blandet bolig- og erhvervsformål, eller offentlige formål, herunder rekreative formål (Skivholmevej 70)	7 OUE eller 3 LE pr. m ³	0* m	1256 m	Ja
Samlet bebyggelse, eller område i landzone udlagt til bolig, blandet bolig- og erhvervsformål, eller offentlige formål, herunder rekreative formål (Borum Landevej 6)	7 OUE eller 3 LE pr. m ³	0* m	1025 m	Ja
Byzone, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Herskind By, Skivholme)	5 OUE eller 1 LE pr. m ³	0* m	1789 m	Ja
* Geneafstanden fra den anvendte model for lugtberegning (NY) er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.				

Tabel 1: Det maksimalt tilladte geneniveau for lugt, samt geneafstand og vægtet gennemsnitsafstand i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og fremtidig byzone eller sommerhusområde. Geneniveau er overholdt, når geneafstand er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stalde til geneområde. Tabellen viser for hver nabokategori den længste af de to geneafstande, som beregnes med henholdsvis Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen.

Der er stillet vilkår om staldenes størrelse og størrelse på gødningsopbevaringsanlæg.

Der kan ikke beregnes en konsekvenszone for lugt, da lugten er for lav til, at den anvendte model for lugtberegning kan beregne lugtspredningen.

Det er ud fra de beregnede geneafstande og de stillede vilkår Aarhus Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener i forhold til de omboende.

Belysning, støv, støj og skadedyr

Der er belysning ved ridebanen, der kun anvendes ved ridning, og som slukkes umiddelbart efter. Der er ingen belysning ved rotunden. Derudover er der en udendørslampe ved p-plads, samt 2 ved møddingsplads/strigleplads. Lamperne er sensorstyrede, så generne mindskes.

Ejendommen ligger i et område med særlig god landskabskarakter. Disse områder er bevaringsværdige, og større byggeri og anlæg bør undgås. Byggeri og anlæg skal udformes med særlig hensyntagen til landskabet.

Der er sat vilkår om, at eventuel belysning skal rettes nedad, så kun banen belyses, og at lyspunkthøjden maksimalt må være på 1,1 m og kun være tændt når banen benyttes.

Derudover må der ikke opsættes lysmaster på ridebanen eller rotunden. Belysning fra lysmaster vil medføre en ikke ubetydelig visuel påvirkning af omgivelserne, herunder set fra den nærliggende vej og fra naboejendomme, uanset at lyskeglen er retningsbestemt ind mod ridebanen.

Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af dette, samt afstand til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige gener fra belysning.

En potentiel kilde til støv vil efter ansøgers oplysninger (bilag 2) være fra interne kørselsveje og ridebane under meget tørre forhold. Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige støvgener.

Den primære kilde til støj fra anlægget vil efter ansøgers oplysninger (bilag 2) være i forbindelse med transport af wrap til anlægget. Kommunen har vurderet, at de omboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille vilkår om overholdelse af konkrete støjgrænser samt vilkår om, at der skal foretages målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

Hvis der mod forventning skulle opstå gener fra belysning, støj eller støv, vil kommunen kunne påbyde, at problemet bliver undersøgt.

Der er stillet vilkår om effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

Forebyggelse af flueplage kræver efter de gældende retningslinjer først og fremmest en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. I tilfælde hvor der opstår flueplage, som er koncentreret til de varme perioder, er det sandsynligt, at møddingen er hovedkilden. Når man overdækker den friske overflade af møddingen med en tyk presenning, er det en meget effektiv metode til at forhindre flueudvikling. Presenningen forhindrer gødningsvarmen i at slippe væk, og fluelarver dør ved temperaturer over 45 °C.

Aktiv bekæmpelse af fluer består fx af mekanisk bekæmpelse med lim- og lysfælder, biologisk med snyltehvepse og rovfluer, eller ved kemisk bekæmpelse, hvor larvecider er den grundlæggende metode.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at der med de i ansøgningen angivne forhold og det stillede vilkår ikke er væsentlig risiko for gener fra skadedyr.

Affald, olie og kemikalier

Affaldsfraktioner fra ejendommen kildesorteres og køres på genbrugsstation hver 14. dag. Mængderne er begrænsede og består ifølge ansøgers miljøtekniske beskrivelse (bilag 2) af hhv. plast fra ca. 135 wrapballer om året, klare plastsække fra træpiller til strøelse, fodersække i papir, samt plastdunke fra olie/mineraler og kosttilskud. Døde dyr er yderst sjældent, og bortskaffes til DAKA med afhentning hver efter behov.

Affaldshåndtering er omfattet af de til enhver tid gældende affaldsregulativer for Aarhus Kommune. Alt affald fra husdyrbruget skal opsamles, opbevares og transporteres efter reglerne i affaldsregulativerne.

Der er ingen olietanke på ejendommen. Der opbevares ikke kemikalier, herunder sprøjtemidler, på ejendommen. Husdyrbrugets har ingen vaskeplads. Der er stillet vilkår vedrørende opbevaringen af et eventuelt oplag af olie og kemikalier på virksomheden, herunder om etablering af spildsikring.

Ejendommen ønsker at udskifte ridebanens toplag med fibermateriale / geotekstil. Visse fibermaterialer medfører dog en risiko for PFAS-forurening. PFAS-forbindelser er uønskede i miljøet, fordi de er svært nedbrydelige, fordi de ophobes i fødekæden, og fordi de er giftige over for mennesker og dyr, og kan transporteres over lange afstande. Der er på nuværende tidspunkt ingen vejledede grænseværdier for PFAS i fibermaterialer til anvendelse som toplag, så Aarhus Kommune har valgt at benytte Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for PFAS i spildevandsslam, hvilke er sat som vilkår.

- a. 0,01 mg/kg TS for summen af de fire PFAS-stoffer (PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS).
- b. 0,4 mg/kg TS for af 22 PFAS-stoffer (PFBS, PFPS, PFHxS, PFHpS, PFOS, PFNS, PFDS, PFUnS, PFDoS, PFTrS, PFOSA, 6:2 FTS, PFBA, PFPA, PFHxA, PFHpA, PFOA, PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA).

Det er ud fra ovenstående kommunens vurdering, at håndtering og opbevaring af affald, olie og kemikalier, med de stillede vilkår kan foretages uden at medføre væsentlig risiko for påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand.

Transport

Aarhus Kommune har vurderet de gener, der er forbundet med transport i forbindelse med husdyrbrugets drift.

Antallet af transporter til og fra ejendommen fremgår af den miljøtekniske beskrivelse. Der vil som følge af ændringen af produktionen på ejendommen ikke ske ændringer i antallet af transporter.

Det er kommunens vurdering, at transporten til og fra anlægget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener i nærområdet. Det bemærkes i øvrigt, at transport på veje skal ske i overensstemmelse med anden lovgivning herunder færdselsloven.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kravet om anvendelse af BAT-teknologi bygger på det princip, at husdyrbruget ved udvidelser eller ændringer skal forebygge og begrænse forurening fra produktionen ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknologi – bedre kendt som "BAT-teknologi".

Hvilken teknologi der anses for BAT-teknologi, fastlægges af Miljøstyrelsen ud fra afprøvninger af forskellige teknologier for bl.a. renseseffekt og økonomi. Herefter foretages for alle teknologier en afvejning af renseseffekt over for prisen på teknologien for at sikre, at teknologien ikke er uforholdsmæssigt dyr i forhold til dens effektivitet. Teknologier kan altså blive afvist som BAT-teknologi, fordi de er for ineffektive, eller fordi de er for dyre.

Ved fastlægnings af, hvad der anses for BAT-teknologi, anlægges den betragtning, at større virksomheder i branchen generelt må forventes at have bedre økonomiske muligheder end små for at anvende forureningsbegrænsende teknologi i produktionen. BAT-kravet fastsættes derfor strammere for større husdyrbrug end for små (proportionalitet).

I ansøgninger med en årlig emission af ammoniak på mere end 750 kg, beregnes hvad emissionen ville være i den ansøgte drift, hvis BAT-teknologi blev anvendt. Dette niveau kaldes "BAT-niveauet" for den pågældende ansøgte drift og er det niveau, som skal overholdes i den ansøgte drift. Ansøger er frit stillet til at anvende en godkendt teknologi til at bringe emissionen ned på BAT-niveau.

Emission

Husdyrbrug med en samlet, årlig emission af ammoniak på mindre end 750 kg, er ikke omfattet af kravet i § 25 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Samlet BAT vurdering

Husdyrbruget på Skivholmevej 34, 8471 Sabro har en årlig emission af ammoniak på 146 kg og er derfor ikke omfattet af kravet om anvendelse af BAT.

Landskabelige hensyn

De fleste driftsbygninger på en landbrugsejendom anses generelt for erhvervsmæssigt nødvendige. Dog fremgår det af tidligere afgørelser på husdyrområdet, at meget store landbrugsbygninger med industriel karakter - eller fællesanlæg, der knytter sig til driften på flere ejendomme - ikke anses som erhvervsmæssigt nødvendige for en ejendom.

I forbindelse med ansøgningen etableres der ridebane og rotunde. Ejendommen på Skivholmevej 34 er en landbrugsejendom, og i det konkrete tilfælde er der ikke tale om store landbrugsbygninger med industriel karakter. Der er derimod tale om en ridebane og rotunde i størrelser, som efter kommunens vurdering af begrænset til at svare til hesteholdets størrelse. Det er derfor kommunens vurdering, at byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt.

Aarhus Kommune har foretaget en vurdering af ridebanen samt rotundens placering og udformning i forhold til de landskabelige, geologiske og kulturhistoriske værdier.

Området, hvor ejendommen er beliggende, kan karakteriseres som åbent landbrugsland med flere spredte hegn. Ejendommens bygninger er ikke omfattet af beskyttelseshensyn i forhold til kirker, søer, åer, fortidsminder eller skove. Ejendommens bygninger ligger ikke i et fredet område, samt uden for områder af særlig geologisk interesse

Ejendommens bygninger er beliggende i område med særlig god landskabskarakter. Betegnelsen særlig god landskabskarakter indgår i Aarhus Kommuneplan 2017, og her bør større byggeri og anlæg undgås.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at der ikke er tale om større byggeri eller anlæg, og at der med de stillede vilkår ikke vil ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af opførelse af ridebanen og rotunden.

SAMLET VURDERING

Aarhus Kommune har vurderet miljøbelastningen efter ændringen af husdyrbruget på Skivholmevej 34, 8471 Sabro.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse.

Endvidere konkluderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af vilkårene kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet. Dette er emnevis begrundet i vurderingsafsnittene herover, hvor projektets karakteristika og placering ses i forhold til den potentielle indvirkning på miljøet. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport jf. § 4 stk. 4 nr. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Udkast til miljøtilladelse har været i høring i 2 uger fra 23-05-2022 til 06-06-2022 hos ansøger, relevante naboer, og andre berørte.

Høringen gav anledning til bemærkninger.

Ansøger anførte, at ridebanens toplag må etableres med fibermateriale jf. ansøgningsmaterialet, og at belysning fra lysmaster ville pege ned mod banen og mod ansøgers egne bygninger, og ikke påvirke naboer og omkringboende og ikke genere trafik på Skivholmevej.

Den endelige miljøtilladelse er ændret i forhold til udkastet ved, at kommunen har tilføjet et vilkår om at eventuel toplag på ridebane skal overholde grænseværdier for PFAS. Den endelige miljøgodkendelse er dog ikke ændret i forhold til opførelse af lysmaster. Kommunen fastholder, at belysning fra lysmaster vil medføre en ikke ubetydelig visuel påvirkning af omgivelserne, herunder set fra den nærliggende vej og fra naboejendomme, hvilket ikke er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplanen.

Aarhus Kommunes afgørelse offentliggøres på kommunens hjemmeside den 14. juni 2022.

Ansøger har fået tilsendt tilladelsen. Øvrige parter, naboer, foreninger og organisationer er orienteret om, at afgørelsen meddeles.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen, og afgørelsen kan påklages indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven. Det vil sige, at en eventuel klage skal være modtaget senest den 12. juli 2022 af Aarhus Kommune via klageportalen. Enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil kunne klage over kommunens afgørelse.

Klagen skal indsendes via klageportalen på www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk.

Vejledning om klagegebyr, og hvordan man skal logge på og anvende klageportalen, findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside på www.naevneneshus.dk. Klagen sendes gennem klageportalen til kommunen. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. I særlige tilfælde kan du klage uden om klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget fra at bruge klageportalen, skal du aflevere klagen og en begrundet anmodning om fritagelse til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan blive fritaget.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at miljøtilladelsen kan tages i brug, efter den er meddelt, men det sker på eget ansvar, da Miljø- og Fødevareklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse.

Det forudsættes, at andre nødvendige tilladelser som f.eks. byggetilladelse er indhentet, inden miljøtilladelsen udnyttes.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen har været offentligt bekendtgjort.